L. 3. Kraków, dnia 20 lutego 1901. Rocznik XXII.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 1 zła. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

L. 11675/901.

I.

OBWIESZCZENIE.

Magistrat podaje do wiadomości publicznej, że stosownie do uchwały Rady miasta z dnia 13 lutego 1901 **wodociąg miejski imienia Cesarza Franciszka Józefa I. w dniu 14 lutego 1901 został otwarty, w ruch puszczony i do użytku publicznego oddany**, i że na mocy tejże uchwały Rady miasta **obowiązek opłaty wodociągowego podatku gminnego**, ustanowionego w § 6 ustawy krajowej z dnia 12 sierpnia 1899 L. 94 Dz. u. kr. i w §§ 16 i 17 przepisów wykonawczych, zatwierdzonych reskryptem Wydziału krajowego król. Galicyi w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem we Lwowie z dnia 22 grudnia 1900 L. 86.432, jak również obowiązek opłat za używanie wody, ustanowionych w § 7 powołanej ustawy i w §§ 22 do 27 nadmienionych przepisów wykonawczych, **wszedł w życie z dniem 15 lutego 1901 r.**

W szczególności zaś ustanowiła Rada miasta powołaną uchwałą wodociągowy podatek gminny po myśli przepisów § 6 ustawy krajowej i § 15 nadmienionych powyżej przepisów wykonawczych na rok bieżący (1901) **w wysokości 4%** od zeznanego i przez władze sprawdzonego czynszu najmu, względnie od wartości czynszowej budynków, położonych w obrębie gminy m. Krakowa.

Podatek ten, w myśl postanowień tejże ustawy i przepisów wykonawczych **opłacać będą wszyscy lokatorowie, zamieszkali w domach, położonych w obrębie gminy m. Krakowa**, z wyjątkiem domów, do których się § 6 tejże ustawy nie stosuje (rządowych, krajowych itp.), **bez względu na to, czy będą używali wody wodociągowej na potrzeby domowe lub nie.**

Za podatek ten odpowiadają gminie m. Krakowa bezpośrednio właściciele realności z prawem regresu do swych lokatorów, właściciele realności też wnosić winni ten podatek do Kasy miejskiej w terminach przepisanych, mianowicie w ratach kwartalnych z dołu, w dniach 31 marca, 30 czerwca, 30 września i 31 grudnia; od nich też ściągać go będzie Magistrat w razie niezapłacenia sposobem administracyjnym podług przepisów, istniejących dla ściągania podatków rządowych.

Wymiar tego podatku uskuteczni Magistrat i nakazy płatnicze doręczy właścicielom domów.

Bliższe postanowienia, do tego podatku tudzież do opłat za używanie wody się odnoszące, zawierają wspomniane przepisy wykonawcze (regulamin wodociągowy wraz z taryfą opłat), ogłoszone obwieszczeniem Magistratu z dnia 22 stycznia 1901 r. L. 84641/1900, które wraz z ustawą wodociągową będą drukowane w dzienniku rozporządzeń dla miasta Krakowa*), a które zbroszurowane dostać można w Ekonomacie miejskim lub w Biurze wodociągowem. —

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 14 lutego 1901 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

*) Zamieszczone poniżej.

USTAWA

z dnia 12 sierpnia 1899 r. N. 94 Dz. ust. i rozp. kraj., obowiązująca w gminie stoł. król. miasta Krakowa, o obowiązku właścicieli połączenia swoich domów z miejskim wodociągiem, tudzież o zezwoleniu powyższej gminie na pobór podatku gminnego od czynszów najmu i opłat gminnych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Każdy właściciel położonego w obrębie gminy stoł. król. miasta Krakowa domu, nie mającego studni lub mającego studnię o wodzie niezdrowej, obowiązany jest po otwarciu miejskiego wodociągu w dotyczącej ulicy lub placu połączyć dom swój z rzeczonym wodociągiem.

Właściciele domów, które powstaną dopiero po otwarciu powyższego wodociągu, muszą bezwarunkowo połączyć domy swe z miejskim wodociągiem, będą natomiast wolni od obowiązku urządzenia studni, wymaganej podług § 26 ustawy budowniczej dla miasta Krakowa z dnia 18 lipca 1883, Dz. u. k. Nr. 63.

Połączenie domów z wodociągiem nastąpić ma podług przepisów regulaminu technicznego (§ 12) i wykonane być może tylko przez osoby, posiadające do tego uzdolnienie w myśl przepisów ustawy przemysłowej.

§ 2.

Właściciel domu ponosi koszta połączenia od granicy swej posiadłości i koszta wewnętrznego urządzenia. Koszta doprowadzenia wody do wspomnionej wyżej granicy ponosi gmina miasta Krakowa.

§ 3.

Połączenie domów z miejskim wodociągiem ma nastąpić najpóźniej w przeciągu trzech lat po otwarciu wodociągu w odnośnej ulicy lub odnośnym placu.

Jeśli właściciel nie wykona tego połączenia w powyższym terminie, może gmina miasta Krakowa wykonać je na jego koszt i niebezpieczeństwo.

Domy, które powstaną dopiero po otwarciu wodociągu, mają być z nim połączone przed wydaniem konsensu na ich zamieszkanie lub użytkowanie.

§ 4.

Od obowiązku określonego w § 1 ustęp 1 może uwolnić Magistrat m. Krakowa tych właścicieli domów, którzy nie wcześniej jak w sześć miesięcy, a najpóźniej w dwa lata po zaprowadzeniu wodociągu wykażą się poświadczeniem c. k. Zakładu dla badania środków spożywczych, urządzonego w Krakowie na podstawie ustawy z dnia 16 stycznia 1896, Dz. p. p. Nr. 89 z r. 1897, że woda w ich studniach jest zdrową.

Uwolnienie to może jednak Magistrat odwołać, jeśli przy następnem badaniu wody okaże się, że stała się niezdrową.

Koszta ponownego badania wody ponosi gmina, jeśli woda uznaną zostanie za zdrową, zaś właściciel domu, jeśli woda uznaną zostanie za niezdrową.

§ 5.

W wypadkach, na uwzględnienie zasługujących, a w szczególności, gdy koszta połączenia w stosunku do wartości domu będą za wysokie, może Rada miejska uwolnić od obowiązku w § 1 określonego, jeśli dostateczne zaopatrzenie domu w zdrową wodę jest zapewnione, czy to z powodu bliskości studni publicznej, czy też w inny sposób.

Na żądanie właścicieli i po zbadaniu stosunków miejscowych, może Rada miejska również zezwolić na urządzenie kosztem właścicieli i dla zakładów przemysłowych lub kolonii robotniczych, położonych w obrębie gminy miasta Krakowa, stosownej liczby studzien wodociągowych, zamiast połączenia poszczególnych domów z wodociągiem miejskim.

§ 6.

Na pokrycie kosztów, połączonych z zaprowadzeniem wodociągu miejskiego, jego utrzymaniem i administracyą, przysługuje gminie m. Krakowa prawo pobierania przez lat pięćdziesiąt, licząc od dnia oddania wodociągu na użytek publiczny, podatku gminnego aż do wysokości pięciu procentów (5%) zeznanego i przez władze sprawdzonego czynszu najmu lub wartości czynszowej budynków położonych w obrębie gminy.

§ 7.

Za zużywanie wody, przewyższające zwyczajne użycie, t. j. do picia, gotowania, prania, czyszczenia, kąpieli i t. p., jak n. p. na cele przemysłowe, a mianowicie dla łazienek, zajazdów, hoteli, kawiarni, ogrodów, wodotrysków i t. p., tudzież w tych budynkach, do których § 6 się nie stosuje, jak n. p. w budynkach rządowych, krajowych, dworcach kolei żelaznych i t. p., może gmina miasta Krakowa pobierać opłaty, według wydać się mającej taryfy.

§ 8.

W granicach, zakreślonych w § 6 i po uwzględnieniu dochodu z opłat (§ 7) ma Rada miejska corocznie ustanowić wysokość gminnego podatku od czynszów najmu.

§ 9.

Podatek gminny (§ 6) i opłaty za używanie wody (§ 7), ponosić mają lokatorowie, względnie używający wody.

Za podatek gminny odpowiadają gminie bezpośrednio właściciele realności z prawem regresu do swych lokatorów. Opłaty zaś za używanie wody (§ 7) ściągane będą wprost od pobierających wodę.

Sposób uiszczania tych należytości określi regulamin (§ 12).

§ 10.

Podatek gminny i opłaty (§ 9) ściągane będą w obrębie gminy m. Krakowa podług przepisów istniejących dla ściągania podatków rządowych.

§ 11.

Odpisanie rządowego podatku domowo czynszowego dlatego, że mieszkanie stało próżne, pociąga za sobą uwolnienie od podatku gminnego (§ 6).

§ 12.

Regulamin techniczny (§ 1), taryfę opłat (§ 7), sposób uiszczania podatku gminnego i opłat (§ 9) i wogóle rozporządzenia wykonawcze do niniejszej ustawy uchwali Rada miasta.

Uchwała ta wymaga jednak do swej ważności zatwierdzenia Wydziału krajowego w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

W taki sam sposób może nastąpić zmiana regulaminu, taryfy lub wogóle rozporządzenia wykonawczego.

§ 13.

W sprawach objętych niniejszą ustawą przysługuje stronom bezpośrednio interesowanym prawo wnoszenia rekursu w zwykłym toku instancyi i w przeciągu 14-dniowego terminu, a to na ręce Magistratu miasta.

§ 14.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

§ 15.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Ischl, dnia 12 sierpnia 1899 r.

Franciszek Józef m. p.

Thun m. p.

Przepisy wykonawcze

do ustawy krajowej z dnia 12 sierpnia 1899 r. N. 94 Dz. ust. i rozp. kraj. o obowiązku właścicieli połączenia swoich domów z miejskim wodociągiem, tudzież o poborze podatku gminnego i opłat za używanie wody.

CZĘŚĆ I.

Postanowienia ogólne.

§ 1.

Przepisy te obowiązują po zatwierdzeniu przez Wydział krajowy galicyjski w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

Zmiany ich postanowień wymagają do swej ważności uchwały Rady m. Krakowa i zatwierdzenia Wydziału krajowego w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

§ 2.

Moc obowiązująca przepisów rozciąga się na cały obrąb administracyjny gminy m. Krakowa i odnosi się do wszystkich zakładów i urządzeń wodociągowych, jakie w tym obrębie na podstawie ustawy wodociągowej z dnia 12 sierpnia 1899 N. 94 Dz. ust. i rozp. kraj. istnieją lub w przyszłości powstaną.

§ 3.

Zwykłe sprawy administracyjno-techniczne wodociągowe, o ile dotyczyć będą zawiadywania wodociągiem jako przedsiębiorstwem miejskiem, załatwiać będzie Zarząd wodociągu miejskiego na podstawie postanowień tych przepisów i instrukcyi pod nadzorem Rady m. Krakowa.

Sprawy, dotyczące udzielania pozwolenia na budowę i używanie wszelkich urządzeń wodociągowych w obrębie administracyjnym gminy m. Krakowa, jakoteż nadzoru nad robotami, wykonywanemi tak przez instalatorów jak i przez zarząd wodociągu miejskiego, wreszcie sprawy dotyczące wymiaru, poboru i egzekucyi podatku wodociągowego tudzież egzekucyi opłat wodociągowych, załatwiać będzie Magistrat podług niniejszych przepisów, instrukcyi i obowiązujących ustaw.

§ 4.

Przekroczenia tych przepisów, o ile do nich nie będzie mieć zastosowania powsz. ustawa karna, ustawa wodna, ustawa przemysłowa, ustawa budownicza dla m. Krakowa i miejscowe przepisy policyjno-porządkowe, karane będą przez Magistrat na zasadzie rozporządzenia minister. z dnia 30 września 1857 r. N. 108 Dz. p. p. grzywną od 2 do 200 koron, względnie aresztem od 6 godzin do dni 14.

Przeciw orzeczeniom Magistratu wolno wnosić rekursy w toku instancyi za pośrednictwem Magistratu w terminach ustawami przewidzianych.

CZĘŚĆ II.

Przepisy szczegółowe.

DZIAŁ A.

Przymus wodociągowy, przeznaczenie wodociągu miejskiego, prawa i obowiązki Gminy i mieszkańców, połączone z dostarczaniem i używaniem wody wodociągowej.

§ 5.

Po upływie terminu, § 3 ustawy wodociągowej z dnia 12 sierpnia 1899 N. 94 Dz. ust. i rozp. kraj. zakreślonego, może Magistrat zarządzić zamknięcie lub zasypanie studni prywatnych, których właściciele nie wykażą się zwolnieniem, przewidzianem w § 4 powołanej ustawy.

§ 6.

Wodociąg krakowski, w granicach ustawy wodociągowej z dnia 12 sierpnia 1899 i niniejszych przepisów, dostarczać będzie mieszkańcom miasta wody na wszystkie cele i potrzeby, na które zakłady wodociągowe wogóle wody dostarczają, a w szczególności dostarczać będzie wody:

1. Na użytek domowy, czyli na potrzeby zwykłego gospodarstwa domowego, mianowicie do picia, gotowania, prania, mycia, kąpieli, dalej do czyszczenia i spłukiwania miejsc ustępowych, do skrapiania podwórzy, chodników, małych ogródków, wreszcie do pojenia zwierząt domowych.

2. Na cele przemysłowe, mianowicie: dla zakładów rękodzielniczych i przemysłowych w celu wykonywania rękodzieł i przemysłu, na potrzeby budowlane, do poruszania motorów, zasilania kotłów parowych i t. p., dalej dla hoteli i zajazdów, restauracyj, szynków, kawiarni, cukierni, łazienek publicznych, browarów, farbiarni i pralni przemysłowo lub fabrycznie prowadzonych, wreszcie dla zwierząt, utrzymywanych w celach zarobkowych lub przemysłowych.

3. Na cele zbytkowe, mianowicie: do skrapiania ogrodów i oranżeryj, do wodotrysków i t. p., wreszcie dla zwierząt, utrzymywanych nie na zwykły użytek domowy i nie w celach zarobkowych lub przemysłowych, lecz zbytkowych, n. p. dla koni wierzchowych i powozowych i do mycia powozów i wózków zbytkowych.

4. Na publiczne potrzeby miejskie, mianowicie: dla budynków mieszczących szkoły miejskie, władze i urzędy miejskie lub zakłady i instytucye miejskie o charakterze publicznej użyteczności, do skrapiania ulic i placów, plantacyi i ogrodów, czyszczenia wychodków publicznych i przepłukiwania kanałów miejskich, a wreszcie do gaszenia pożarów.

§ 7.

Za wodę na użytek domowy, nie przekraczającą ilości wyznaczonej (§ 6 ust. 1 i § 23), konsumenci oprócz podatku wodociągowego, ustawą wodociągową z dnia 12 sierpnia 1899 dozwolonego, żadnych innych opłat płacić nie będą.

Konsumenci wody na cele i potrzeby, wymienione w § 6 pod 2—3, uiszczać będą osobne taryfowe opłaty według postanowień działu *B.* niniejszych przepisów.

§ 8.

Ze studzien publicznych wodociągowych, które gmina miasta Krakowa na placach publicznych zakładać

i utrzymywać będzie, wolno każdemu mieszkańcowi miasta pobierać wodę na użytek domowy (§ 6), ale tylko za pomocą zwykłych naczyń ręcznych do noszenia wody, jak konewki, dzbanki, cebrzyczki i t. p. Czerpanie wody w inny sposób, a w szczególności do beczek lub beczkowozów, jest wzbronione.

Przy czerpaniu wody należy zachować wszelką ostrożność, by niepotrzebnie nie wypuszczać i nie rozlewać wody.

Gminie m. Krakowa zastrzega się prawo swobody działania co do wyboru miejsc pod studnie, tudzież co do potrzeby zakładania nowych lub znoszenia starych studzien wodociągowych publicznych.

Dotąd istniejące na placach publicznych zwykłe studnie publiczne miejskie zostaną po otwarciu wodociągu miej. dla użytku mieszkańców miasta zamknięte.

§ 9.

Każdemu mieszkańcowi domu, połączonego z wodociągiem miejskim, bez względu na to, czy mieszkaniec ten jest lokatorem, w tym domu stale mieszkającym, czy też tylko chwilowo przebywa w charakterze urzędnika, pomocnika lub sługi tegoż lokatora, wolno pobierać wodę zapomocą urządzeń wodociągowych wewnętrznych w każdej porze na użytek domowy (§ 6), lub na cele w zgłoszeniu (§ 34) wymienione.

Wody przeznaczonej na użytek domowy nie wolno używać na inne potrzeby lub cele.

§ 10.

Używanie wody, przeciwne przepisowi § 9, niepotrzebne rozlewanie lub wypuszczanie wody i wogóle jakiekolwiek z rozmysłu czy niedbalstwa pochodzące marnowanie wody, jest surowo wzbronione.

§ 11.

Właścicielom domów, fabryk, zakładów przemysłowych, magazynów i składów i t. p., wolno zakładać i utrzymywać w tychże w dowolnej liczbie w sposób przepisami niniejszymi (dział *C.* § 46) przewidziany, hydranty i kurki ogniowe, mogą ich jednak używać tylko do gaszenia pożaru.

Za wodę w tym celu użytą nie będzie pobierana żadna opłata.

W realnościach, płacących za wodę według wodomierzy (§ 24), odliczać się będzie ilość wody w stosunku 200 litrów na minutę za czas trwania pożaru od jednego hydranta.

W razie akcyi ratunkowej straży pożarnej służy jej prawo wolnego wstępu do miejsc, w których się te hydranty i kurki znajdują, tudzież prawo nieograniczonego użycia tychże do akcyi ratunkowej w celu stłumienia pożaru.

Postanowienie to odnosi się bezwarunkowo i bez wyjątku do wszystkich tak w mieście, jak i poza miastem (§ 2) położonych realności, połączonych z wodociągiem miejskim.

§ 12.

We wszystkich wogóle wypadkach, gdy się będzie rozchodzić o ogólne dobro, o publiczne względy i interesa, o bezpieczeństwo życia i mienia mieszkańców, winni właściciele urządzeń wodociągowych użyczać wody i tych urządzeń organom bezpieczeństwa publicznego lub funkcyonaryuszom instytucyj o charakterze publicznej użyteczności.

§ 13.

Gmina miasta Krakowa starać się będzie dostarczać bez ustanku wody ze swego zakładu wodociągowego; nie odpowiada jednak za przerwy w dostarczaniu wody; powinna je atoli możliwie najszybciej usunąć.

W razie większych napraw lub rekonstrukcyi, wymagających zamknięcia dopływu wody do jednej lub więcej ulic, Zarząd wodociągu miejskiego zawiadomi o tem uprawnionych do poboru wody naprzód na 24 godzin przed zamknięciem dopływu wody.

Obowiązek zawiadamiania odpada w razie nagłego, nieprzewidzianego uszkodzenia wodociągu miejskiego, które zagrażać będzie niebezpieczeństwem dla sąsiedniego terytoryum.

W razie wstrzymania na pewien czas działalności wodociągu, czy to wskutek zepsucia się urządzenia wodociągowego i reperacyi lub też rozszerzenia sieci wodociągowej, czy też w razie większej potrzeby wody do gaszenia pożaru i dla innych koniecznych potrzeb, Magistrat będzie mocen, w interesie dobra ogólnego, wstrzymać dopływ wody dla mniej ważnych potrzeb, jako to: do polewania ogrodów, podwórzy i ulic itp. i ograniczyć użycie wody do takiej ilości, jaka jest nieodzownie potrzebna w gospodarstwie domowem i do celów przemysłowych do czasu, dopóki przyczyny tych ograniczeń usunięte nie zostaną.

§ 14.

Magistrat mocen jest zarządzić wstrzymanie czyli zamknięcie dopływu wody do wodociągów prywatnych w następujących przypadkach:

1. w razie takich braków w instalacyach prywatnych, które zagrażają niebezpieczeństwem;
2. w razie utrzymywania wodociągu prywatnego w nieporządku;
3. w razie wykonania instalacyi domowych niezgodnie z przepisami;
4. jeżeli konsument zalega z opłatami lub odmawia zapłaty tychże;
5. w razie pożaru w mieście lub w dotyczącej realności w celu zwiększenia dopływu wody do hydrantów.

Zamknięcie trwać będzie tak długo, dopóki przyczyny tegoż nie ustaną.

Z tytułu zamknięcia dopływu wody w powyższych przypadkach konsumenci nie mają prawa do jakichkolwiek odszkodowań.

DZIAŁ B.

Podatek i opłaty wodociągowe, wymiar, pobór i egzekucya tychże.

a) Podatek wodociągowy.

§ 15.

Na mocy ustawy wodociągowej krakowskiej z dnia 12 sierpnia 1899 N. 94 Dz. ust. i rozp. kraj. przysługuje gminie m. Krakowa prawo pobierania przez lat pięćdziesiąt, licząc od dnia oddania wodociągu na użytek publiczny, podatku gminnego aż do wysokości pięciu procen-

tów (5%) zeznanego i przez władzę sprawdzonego czynszu najmu lub wartości czynszowej budynków, położonych w obrębie Gminy, a to na pokrycie kosztów zaprowadzenia, utrzymywania i administracyi wodociągu miejskiego.

Wysokość tego podatku w granicach wyżej zakreślonych i po uwzględnieniu dochodu z opłat za używanie wody, w następnych paragrafach określonych, Rada miasta corocznie ustanowi i do wiadomości publicznej poda.

§ 16.

Podatek w § 15 określony opłacać będą wszyscy lokatorowie, zamieszkali w domach położonych w obrębie gminy miasta Krakowa, z wyjątkiem domów, do których się § 6 ustawy wodociągowej nie stósuje, bez względu na to, czy będą używać wody wodociągowej na potrzeby domowe lub nie.

Lokatorem w powyższem znaczeniu jest każdy, kto w domu zajmuje mieszkanie, sklep, skład i t. p., nie wyłączając samego właściciela domu, bez względu na to, czy, na jakiej podstawie i czem czynsz najmu lub jego równowartość płaci.

§ 17.

Obowiązek do płacenia podatku gminnego wodociągowego (§ 15) w wysokości przez Radę m. co roku oznaczonej, rozpoczyna się dla wszystkich do uiszczenia tego podatku obowiązanych (§ 16) od dnia oddania wodociągu miejskiego na użytek publiczny

Dzień ten poda Magistrat do wiadomości publicznej odpowiedniem ogłoszeniem.

§ 18.

Za podatek gminny wodociągowy (§ 15) odpowiadają gminie m. Krakowa bezpośrednio właściciele realności z prawem regresu do swych lokatorów.

Właściciele realności wnosić winni ten podatek do kasy miejskiej w terminach przepisanych (§ 19) i od nich ściągać go będzie Magistrat, jeżeli w czasie przepisanym dobrowolnie go nie zapłacą.

Podatek ten ściągać będzie Magistrat w obrębie gminy m. Krakowa sposobem administracyjnym podług przepisów istniejących dla ściągania podatków rządowych.

Jeżeli realność przejdzie na własność innej osoby, przechodzą na nowego właściciela wszelkie prawa i obowiązki pierwszego i on też odpowiadać będzie Gminie za zaległości podatku wodociągowego narosłe przed przejściem realności w jego posiadanie.

Nieporozumienia między właścicielami a lokatorami z tytułu regresu wyżej wspomnianego, należeć będą do zwykłej drogi prawa.

§ 19.

Podatek wodociągowy (§ 15) w wysokości wymierzonej (§ 20) wnosić mają właściciele realności do kasy miejskiej w ratach kwartalnych z dołu w dniach 31-go marca, 30 czerwca, 30 września i 31 grudnia każdego roku.

Jeżeli zapłata najdalej w 14 dni po terminie płatności nie nastąpi, mocen będzie Magistrat zarządzić przymusowe jego ściągnięcie po myśli i w sposób w § 18 przewidziany.

§ 20.

Za podstawę do wymiaru podatku wodociągowego służyć będzie wysokość stopy procentowej przez Radę miasta w myśl § 15 corocznie oznaczona, tudzież kwota sprostowanego czynszu najmu lub wartości czynszowej, przyjęta przez c. k. administracyę podatków za podstawę do wymiaru podatku czynszowego lub 5% dochodowego na rok dotyczący.

Na tej podstawie Magistrat uskuteczni wymiar podatku gminnego czynszowego i nakazy płatnicze doręczy właścicielom domów.

Dla realności, w ciągu roku wymiarowego wybudowanych, wymierzy Magistrat tymczasowo podatek wodociągowy na podstawie wykazu wartości czynszowych mieszkań, przez właściciela nowowybudowanego domu przedłożonego a przez Magistrat sprawdzonego.

W tym celu, przy udzielaniu konsensu na zamieszkanie, wezwie Magistrat właścieli realności do przedłożenia tego wykazu w terminie dni 14.

W ten sposób tymczasowo wymierzony podatek wodociągowy sprostuje następnie Magistrat na podstawie sprawdzonego przez władze skarbowe czynszu najmu lub wartości czynszowej, przyjętej za podstawę do wymiaru podatku na rok dotyczący.

Dopóki wymiar gminnego podatku wodociągowego na rok następny nie nastąpi, opłacać należy ten podatek w terminach płatności (§ 19) według wymiaru roku poprzedniego.

Zmiany wysokości czynszu najmu, zaszłe w ciągu roku, nie mają żadnego wpływu na wysokość podatku wodociągowego z realności dotyczącej, na ten rok przypisanego.

§ 21.

Przypisany gminny podatek czynszowy Magistrat odpisze tylko od kwoty, od której c. k. administracya podatkowa podatek domowo-czynszowy lub 5% dochodowy odpisała.

b) **Opłaty za używanie wody.**

§ 22.

Oprócz podatku, w poprzednich paragrafach określonego, pobierać będzie gmina miasta Krakowa na mocy ustawy wodociągowej krakowskiej z 12 sierpnia 1899 N. 94 Dz. ust. i rozp. kraj., tudzież według postanowień poniżej zamieszczonych, jeszcze opłaty taryfowe za użycie wody:

1. na cele przemysłowe (§ 6 ust. 2);
2. na potrzeby domowe realności, do których się § 6 ust. wodociąg. nie odnosi (§ 24);
3. za nadwyżkę wody na użytek domowy (§ 6 ust. 1), spotrzebowanej ponad ilość, na głowę mieszkańca i dobę przepisaną (§ 7 ust. 1 i § 23);
4. za wodę na cele zbytkowne (§ 6 ust. 3).

§ 23.

Ilość wody na użytek domowy, wolną od opłaty, ustanawia się na 50 litrów na głowę mieszkańca i dobę.

Za wodę, spotrzebowaną ponad tę maksymalną ilość, która się obliczy na podstawie przecięcia rocznego, pobierać będzie gmina miasta Krakowa opłatę taryfową od każdego m^3 nadwyżki.

Gmina miasta Krakowa ma prawo kontrolować pobór wody na użytek domowy zapomocą wodomierzy. W tym celu wolno Gminie zakładać i utrzymywać wodo-

mierze we wszystkich realnościach, pobierających wodę na użytek domowy.

§ 24.

Za wodę na użytek domowy w realnościach, do których się § 6 ustawy wodociągowej nie stosuje, pobierać będzie gmina miasta Krakowa opłatę taryfową od m^3 rzeczywiście zużytej wody.

Ilość wody i opłata za nią obliczać się będzie na podstawie wodomierzy, które w tym celu w odpowiedniej liczbie w każdej realności założone i utrzymywane będą.

§ 25.

Właściciele realności, którzy w myśl § 5 ustawy wodociągowej uzyskali zwolnienie od obowiązku połączenia z wodociągiem miejskim, opłacać będą podatek gminny wodociągowy w myśl § 6 ustawy wodociągowej na równi z innymi, do płacenia tego podatku obowiązanymi.

§ 26.

Wody na cele przemysłowe (§ 6 ust. 2) dostarczać będzie wodociąg miéjski jedynie według wodomierzy i na podstawie tychże opłata będzie obliczaną od m^3, przyczem potrącać się będzie maksymalną ilość wody, wyznaczoną na użytek domowy przemysłowca (§ 23).

§ 27.

Za wodę na cele zbytkowe (§ 6 ust. 3) w domach, opłacających podatek gminny wodociągowy, płacić będą konsumenci opłatę według taryfy od sztuki konia, powozu, wózka; dalej od metra kwadr. powierzchni ogrodu, oranżeryi i t. p., zaś za wodę do wodotrysków prywatnych jedynie według wodomierzy, osobno dla wodotrysku założonych.

Zmiany w liczbie koni, powozów i wózków w ciągu kwartału, nie wywierają żadnego wpływu na wysokość opłaty za odnośny kwartał, zatem ewentualne odpisanie lub przypisanie opłaty może nastąpić dopiero od następnego kwartału i to odpisanie tylko wtenczas, jeżeli ubytek zostanie zgłoszony w Zarządzie wodociągowym w ciągu kwartału, w którym ubytek nastąpił. Natomiast powiększenie liczby koni, powozów i t. p. winno być zgłoszone w Zarządzie wodociągowym najdalej w przeciągu dni 8.

Ilość wody spotrzebowanej na cele zbytkowne w realnościach, do których się § 6 ustawy wodociągowej nie stosuje, tudzież w zakładach przemysłowych, fabrycznych i budynkach składowych i t. p., oraz opłata za nią, obliczaną będzie od m^3 na podstawie wodomierzy.

§ 28.

Za wodę, spotrzebowaną na cele i potrzeby publiczne miejskie (§ 6 ust. 4), gmina miasta Krakowa nie płaci żadnych należytości.

Natomiast za wodę, użytą na potrzeby zakładów lub przedsiębiorstw przemysłowych miejskich, płacić będzie Gmina należytości taryfowe według postanowień § 26.

§ 29.

Wodomierze dla użytku wody na potrzeby domowe (§ 6 ust. 1) dostarczać, zakładać i utrzymywać będzie gmina miasta Krakowa kosztem własnym.

Wodomierze dla użytku wody na cele przemysłowe (§ 6 ust. 2 i 26), na cele zbytkowe (§ 6 ust. 3 i 27), wreszcie na potrzeby realności, nie podlegających podatkowi wodociągowemu, o których mowa w § 24, dostarczy Gmina za opłatą czynszu rocznego według taryfy i za zwrotem kosztów instalacyi.

Wodomierze w każdym razie pozostają wyłączną własnością gminy miasta Krakowa.

Wszelkie roboty i czynności około wodomierzy wykonywać będzie jedynie Zarząd wodociągu miejskiego.

Właściciele realności, w których Zarząd wodociągu wodomierz założy, są obowiązani pozwolić na ich założenie na gruncie lub w obrębie swych realności i oddać bezpłatnie obrane w tym celu miejsce do dyspozycyi Zarządu wodociągowego.

Właściciele realności i jej mieszkańcy winni je otaczać opieką i chronić przed uszkodzeniem.

O uszkodzeniu lub zepsuciu wodomierzy należy niezwłocznie zawiadomić Zarząd wodociągowy.

§ 30.

Opłaty taryfowe za używanie wody, w poprzednich paragrafach określone, obliczać będzie Zarząd wodociągowy miejski co kwartał za poprzedni kwartał i zawiadamiać o wysokości przypadającej należytości konsumentów z wezwaniem do zapłacenia.

§ 31.

Wszelkie opłaty taryfowe za używanie wody lub za urządzenia wodociągowe, na cele i potrzeby wymienione w §§ 23 ustęp drugi, 24, 26, 27, 28 ustęp drugi, uiszczać są obowiązani i odpowiadają za nie ci, na których żądanie lub zgłoszenie zakład wodociągowy miejski wody lub urządzeń wodociągowych dostarcza.

Obowiązani do płacenia wnosić winni te opłaty w wysokości, przez Zarząd wodociągowy obliczonej, w ratach kwartalnych z dołu wprost do Kasy miejskiej.

Kto najdalej w dniach 14 po upływie powyższych terminów należytości dobrowolnie nie uiści, lub zapłaty z jakiegokolwiek powodu odmówi, przeciw temu wdroży Magistrat kroki egzekucyjne, a niezależnie od tego może zarządzić zamknięcie dopływu wody w myśl § 14 niniejszych przepisów na tak długo, dopóki zaległość zapłacona nie będzie.

§ 32.

Wszelkie opłaty taryfowe za używanie wody lub urządzenia i czynności wodociągowe, ściągać będzie Magistrat w obrębie gminy miasta Krakowa sposobem administracyjnym, podług przepisów, istniejących dla egzekucyi podatków rządowych.

§ 33.

Taryfa opłat, na końcu regulaminu zamieszczona, stanowi jego część integralną.

DZIAŁ C.

Przepisy administracyjno-techniczne o wykonywaniu połączeń z wodociągiem miejskim i o zaprowadzaniu, użytkowaniu i utrzymywaniu urządzeń wodociągowych prywatnych.

a) Połączenia z wodociągiem miejskim.

§ 34.

Oprócz wypadków przymusowego łączenia realności z wodociągiem miejskim dokonywać będzie gmina miasta

Krakowa wszelkich innych połączeń przez Zarząd wodociągu miejskiego tylko na zażądanie (zamówienie, zgłoszenie) właściciela realności lub lokatora za zgodą właściciela.

Zgłoszenia na osobnych, do tego celu przeznaczonych blankietach, przez właściciela lub lokatora i właściciela należycie wypełnionych i podpisanych, z wyraźnem oznaczeniem celu poboru wody, wnosić należy do Zarządu wodociągu miejskiego.

Blankietów na zgłoszenia dostarczy Zarząd bezpłatnie.

Zawarte w zgłoszeniach szczegóły Zarząd wodociągowy zbada i ewentualnie sprostuje i ustali.

Wszelkie zmiany stosunków, w zgłoszeniach zawartych, należy Zarządowi wodociągowemu zakomunikować.

§ 35.

Wszelkie połączenia realności lub zakładów przemysłowych z rurociągiem ulicznym wykonywać będzie li tylko Zarząd wodociągowy, a to tylko na przestrzeni od tego rurociągu aż do kurka głównego, który umieszczonym będzie przy granicy realności, to jest przed licem muru frontowego, przed licem oparkanienia, przed linią regulacyjną i t. p.

Te połączenia wykonywane będą na koszt Gminy, każda atoli realność lub zakład przemysłowy może otrzymać kosztem Gminy tylko jedno takie połączenie; jeżeli zatem właściciel realności lub zakładu przemysłowego zażąda więcej połączeń, to wykona je Zarząd wodociągowy, lecz właściciel za każde dalsze połączenie zapłaci nadwyżkę wynikających ztąd kosztów podług taryfy.

Połączenia prowadzone będą najkrótszą drogą w porozumieniu z właścicielem realności.

Zarząd wodociągowy ustanowi średnicę rury dopływowej w miarę potrzebnej w realności ilości wody.

§ 36.

Każde połączenie, wykonane w granicach postanowienia § 35, jest i pozostaje wyłączną własnością gminy miasta Krakowa, jako właścicielki zakładu wodociągowego, która je też nadal własnym kosztem w dobrym stanie utrzymywać będzie.

§ 37.

Należytość za połączenia, dokonywane na koszt stron prywatnych, musi być przed rozpoczęciem robót w Kasie miejskiej złożona.

§ 38.

Przystęp do połączeń w § 35 określonych i do głównego kurka dozwolony jest tylko funkcyonaryuszom Zarządu wodociągowego.

§ 39.

Pierwsze otwarcie kurka głównego w ulicy w celu wpuszczenia wody do instalacyj domowych, wykonywa Zarząd wodociągowy bezpłatnie po dokonaniu próby ciśnienia.

Natomiast za każdorazowe następne zamknięcie lub otwarcie kurka, dokonane na żądanie właścicieli realności, względnie odbiorców wody, pobierać będzie Gmina należytości taryfowe.

§ 40.

Połączenia realności zamiejscowych, w gminach sąsiednich (§ 2) położonych, w celu zaopatrzenia ich w wodę, wykonywać będzie Zarząd wodociągowy miejski w granicach § 35, atoli na wyłączny koszt właścicieli tych realności według taryfy, jeżeli specyalne umowy gmin sąsiednich z gminą krakowską (§ 2) co innego nie postanowią.

b) Urządzenia (instalacye) wodociągowe wewnętrzne.

§ 41.

Wykonanie wszelkich urządzeń wodociągowych wewnątrz realności (instalacyi domowych), począwszy od głównego miejskiego kurka (§ 35) aż do wypływów kurków wodociągowych i do wypływów rur odpływowych, jest rzeczą właścicieli realności lub zakładów przemysłowych.

Roboty instalacyjne wykonywane być mogą przez instalatorów dowolnie wybranych, którzy jednak muszą mieć przepisane ustawą przemysłową uprawnienie (koncesyę) do prowadzenia takich robót, wydane przez właściwą władzę i uprawnieniem tem wykazać się w Zarządzie wodociągowym.

Tak właściciele realności, jak i instalatorzy winni przy wykonaniu tych robót przestrzegać ściśle obowiązujących ustaw i przepisów niniejszych.

Prowadzenie tych robót przez osoby do tego nieuprawnione lub niezgodnie z tymi przepisami i ustawami, ściągnie tak na właściciela, jak i na instalatora kary w myśl § 4, a nadto spowoduje wstrzymanie robót.

Roboty instalacyjne winny być wykonane szczególnie starannie i ze znajomością rzeczy tak, aby niebezpieczeństwo dla życia i zdrowia ludzkiego, jakoteż dla całości budynku i innych przedmiotów nie zagrażało, tudzież, aby marnowanie wody było możliwie udaremnione.

Nadzór nad prowadzeniem instalacyi i nad instalatorami wykonywać będzie Magistrat.

Postanowienia powyższe obowiązują również przy wszelkich zmianach, rozszerzeniu lub rekonstrukcyi istniejących instalacyi.

§ 42.

Instalatorzy są obowiązani przed rozpoczęciem robót zgłosić je w Magistracie na formularzach drukowanych, które Zarząd wodociągowy wydawać będzie bezpłatnie.

Do zgłoszenia ma instalator dołączyć szkic zamierzonej instalacyi w dwóch egzemplarzach w skali 1 : 100, a to w rzutach poziomych i przekrojach poprzecznych budynku, w którym, prócz długości i średnic rur dopływowych i odpływowych, należy uwidocznić także wszystkie kurki wypływowe, hydranty, kurki ogniowe i t. p.

Magistrat zbada przedłożony szkic, w razie potrzeby po przekonaniu się o istniejących warunkach na miejscu, poczyni ewentualnie zmiany projektu, uznane za potrzebne i wyda pozwolenie na wykonanie zamierzonej roboty, albo zezwolenia odmówi.

Roboty instalacyjne mogą być w realności rozpoczęte i wykonane dopiero po otrzymaniu zezwolenia.

§ 43.

Po wykonaniu instalacyi wewnętrznej obowiązany jest instalator, ile możności przed zamurowaniem jej części składowych, zgłosić się w Magistracie i zażądać ustnie lub pisemnie przeprowadzenia rewizyi wykonanej roboty i dokonania próby ciśnienia.

W terminie, do próby przez Magistrat wyznaczonym, ma instalator dostarczyć na miejsce próby swoim kosztem robotników, pompy tłoczącej, manometru i innych potrzebnych przyrządów.

Instalator winien być osobiście przy próbie obecny, albo też wysłać do niej zawodowego zastępcę.

Wszelkie usterki, jakie się przy próbie na wykonanej instalacyi okażą, należy bezzwłocznie i starannie usunąć, albowiem tylko instalacye bez zarzutu będą połączone z wodociągiem.

Jeżeli rewizya i próba dadzą wynik dodatni, udzieli Magistrat pozwolenie na połączenie instalacyi z miejskim głównym kurkiem i napuszczenie jej wodą.

Jeżeli instalacya okaże się wadliwą, połączenie to może nastąpić po usunięciu spostrzeżonych usterek, a jeżeli one były znaczniejsze, dopiero po przeprowadzeniu ponownej próby ciśnienia.

Za przeprowadzenie pierwszej obowiązkowej rewizyi i próby nie płaci się żadnej należytości.

Połączenie wewnętrznej instalacyi z miejskim kurkiem w ulicy wykonywa Zarząd wodociągu miejskiego.

Za ponowną rewizyę i próbę ciśnienia zapłaci właściciel realności, względnie instalator, taksę w Kasie miejskiej według taryfy.

Właściciele urządzeń wodociągowych wewnętrznych mogą każdego czasu żądać dokonania urzędowej rewizyi lub próby urządzeń za opłatą należytości taryfowych.

Magistrat winien tę czynność ile możności szybko wykonać. Potrzebne do tego przyrządy i robotników dostarczy w tym razie Zarząd wodociągowy po cenie własnych kosztów.

Gmina miasta Krakowa nie bierze atoli, mimo dokonania rewizyi i próby ciśnienia, żadnej odpowiedzialności za trwałość i należyte wykonanie wewnętrznej instalacyi.

§ 44.

Właściciele wewnętrznego urządzenia wodociągowego są obowiązani utrzymywać wszystkie jego części składowe zawsze czysto i w dobrym stanie, tudzież postarać się o bezzwłoczne usunięcie wszelkich na nich uszkodzeń.

Organom Zarządu wodociągowego miejskiego przysługuje prawo do przedsiębrania rewizyi instalacyj wewnętrznych; właściciele realności nie mogą wzbronić im wstępu w tym celu do wnętrza domu.

Osobna instrukcya określi kontrolę nad czystością wody tak w głównych rurach, jak i w instalacyach.

Na umieszczenie wodomierzy winni właściciele realności oddać bezpłatnie Zarządowi wodociągowemu dogodne i przed wpływem mrozów i wilgoci zabezpieczone miejsce.

Klucz do ubikacyi, w której wodomierz znajdować się będzie, powinien się znajdować zawsze u właściciela lub u stróża domu.

Obowiązkiem właścicieli realności będzie także zezwalać Zarządowi wodociągu miejskiego na bezpłatne umieszczenie kosztem Gminy na zewnętrznych ścianach realności tabliczek oryentacyjnych, oznaczających położenie zasuw i hydrantów wodociągu w ulicy.

§ 45.

Zasuwy i hydranty sieci rur wodociągowych, tudzież kurki główne przed realnościami, wolno otwierać lub zamykać tylko organom Zarządu wodociągowego.

Hydranty otwierać wolno także służbie miejskiej w celu skrapiania ulic, placów lub plantacyi, tudzież organom straży pożarnej w razie pożaru.

Osobom trzecim nie wolno otwierać lub zamykać tych części składowych wodociągu.

§ 46.

Właściciele realności lub zakładów przemysłowych mogą wewnątrz tychże urządzać hydranty i kurki pożarne w myśl § 11 niniejszych przepisów.

Przyrządów tych wolno używać tylko w razie pożaru.

Hydranty zaopatrzyć należy gwintami, przepisanymi dla krakowskiej straży pożarnej miejskiej.

Zamknięcia otworów tych przyrządów muszą być zaopatrzone plombą Zarządu wodociągowego miejskiego, którą oderwać wolno tylko w razie pożaru w realności samej lub jej bezpośredniem sąsiedztwie.

Po ugaszeniu pożaru, a najpóźniej w przeciągu 24 godzin, ma właściciel realności zawiadomić Zarząd wodociągu o zerwaniu plomby w celu założenia nowej.

W razie stwierdzenia przez organa Zarządu wodociągowego braku przepisanych plomb, mimo, że na 24 godzin przedtem nie było ani w realności, ani też w jej bezpośrednim sąsiedztwie pożaru, podpadnie właściciel karze w myśl § 4 niniejszych przepisów.

Hydranty do skrapiania ogrodów prywatnych mogą sobie również właściciele tychże urządzać.

§ 47.

Wodomierze będą urzędownie wypróbowane, a dozwolona niedokładność nie może przekraczać 5 (pięć) procent.

Urzędowe badania w tym względzie odbywać się będą co trzy lata.

Właściciel realności, względnie zakładu przemysłowego, może żądać częstszego wypróbowywania wodomierza, jeżeli mniema, że wodomierz źle funkcyonuje. Zarząd wodociągowy założy wówczas nowy dobrze funkcyonujący wodomierz bezpłatnie, jeżeli zażalenie było uzasadnione, w przeciwnym razie ponosi właściciel realności lub zakładu koszta wymiany i wypróbowania wodomierza zakwestyonowanego.

W razie stwierdzenia, że wodomierz wskazuje przepływ wody z większym błędem niż 5%, może właściciel realności, względnie zakładu przemysłowego, żądać zwrotu nadpłaconej należytości, a to za okres, który od ostatniego odczytania wodomierza upłynął.

Za ilość wody, przez wodomierz na niekorzyść zakładu wodociągowego wykazaną, właściciel realności, względnie zakładu przemysłowego, nie odpowiada.

Organa Zarządu wodociągowego odczytywać będą wodomierz, ile możności co miesiąc, a najmniej co kwartał.

Przy tej czynności może być właściciel realności lub zakładu przemysłowego obecny osobiście lub przez swego zastępcę i służy mu prawo sprawdzenia odczytanego stanu wodomierza.

§ 48.

Od zewnętrznego wypływu głównego kurka, względnie zasuwy przed realnością, zaczyna się właściwa wewnętrzna instalacya wodociągowa.

Do prowadzenia wody wewnątrz realności od głównego kurka aż do wszystkich kurków wypływowych (rury stojące pod ciśnieniem) mogą być używane rury:

a) przy średnicach w świetle do 30 *mm* włącznie z siarkowanego ołowiu lub niecynkowanego żelaza;
b) przy średnicach większych z siarkowanego ołowiu lub z lanego żelaza;
c) przy średnicach w świetle od 40 *mm* począwszy tylko z lanego żelaza.

Rury ołowiane mają mieć odpowiednią wagę według następującej tabelki:

Przy średnicy w świetle i grubości ścian waga na metr bieżący wynosi:

10 *mm*	3·8 *mm*	2·3 *kg*
13 "	4·5 "	2·8 "
15 "	5 "	3·6 "
20 "	5·2 "	4·55 "
25 "	6·5 "	7·25 "
30 "	7 "	8·6 "
35 "	7·5 "	10·5 "

Rury z lanego żelaza mufowe, obustronnie asfaltowane, mają być wykonane według normy niemieckich inżynierów wodociągowych z r. 1882 i wytrzymywać 20 atm. ciśnienia.

Rury spustowe, odpływowe, nie stojące zatem pod ciśnieniem, mogą być wykonane z ołowiu, lanego lub kutego żelaza, ewentualnie nawet z rurek kamionkowych.

Wymiary i wagę rur ołowianych odpływowych podaje następująca tabelka:

Przy średnicy w świetle i grubości ścian waga na metr bieżący wynosi:

60 *mm*	3 *mm*	6·7 *kg*
70 "	4 "	9·4 "
80 "	5 "	15 "
100 "	6 "	22·5 "

Jako rury odpływowe mogą być używane rury z lanego żelaza, tak zwane szkockie.

Rury odpływowe zwykłe powinny mieć najmniej 60 *mm*, natomiast rury odpływowe klozetowe lub zlewów kuchennych — najmniej 80 *mm* średnicy w świetle.

Rury dopływowe z lanego żelaza do hydrantów muszą mieć najmniej 50 *mm* średnicy w świetle i winny być wykonane według normy niemieckich inżynierów dla 20 atmosfer ciśnienia próbnego.

Rury ołowiane należy łączyć ze sobą zapomocą lutowania, albo też na zimno zapomocą ześrubowanych kryz (flanszów), lub muter t. zw. holendrów.

Przy lutowaniu należy przestrzegać, aby wolna dla przepływu powierzchnia przekroju rury nie uległa zmniejszeniu.

Rury z lanego żelaza mufowe uszczelnia się zapomocą sznura i ołowiu podwójnie rafinowanego, natomiast kryzowe (flanszowe) zapomocą krążków ołowianych lub zwulkanizowanego kauczuku.

Przy tych ostatnich połączeniach należy również przestrzegać, aby środek uszczelniający nie zwężał powierzchni wolnego przekroju rury.

Rury upustowe żelazne i kamionkowe mogą być uszczelniane zapomocą sznura i hydraulicznej zaprawy.

Wszelkie odgałęzienia rur wykonywać należy zapomocą odpowiednich kawałków fasonowych. Odgałęzienia o mniejszych średnicach mogą być na rurach ołowianych wlutowane.

§ 49.

Rury wodociągowe dopływowe (stojące pod ciśnieniem), jakoteż odpływowe wewnątrz realności i w budynkach, należy tak zakładać, aby były chronione przed wpływem zewnętrznej temperatury, a szczególnie mrozu, tudzież zabezpieczone przed uszkodzeniem wskutek uderzenia, wstrząśnienia i t. p.

Nadto należy je tak osadzać i przymocować, aby się pod własnym ciężarem nie osiadały.

Wobec tego powinny rury wodociągowe zewnątrz budynku leżeć w głębokości 1·5 m. pod powierzchnią terenu.

W budynkach natomiast należy prowadzić rury w kanałach 10 do 15 cm. głębokich, a w miarę średnicy rury szerokich, wyciętych w murach wewnętrznych, albo też na murach w drewnianych skrzynkach.

Oddalenia rur dopływowych od ognisk jakoteż od przewodów kominowych winny wynosić najmniej 1 metr.

Rury wodociągowe przytwierdza się do murów zapomocą żelaznych klamer, 1·5 do 2·5 m. od siebie odległych.

Kanały wyżłobione w murach należy po przeprowadzeniu rewizyi i próby ciśnienia zamurować z przodu tak, aby rura była otoczona izolacyjną warstwą powietrza.

Gdyby zachodziła obawa, że mimo umieszczenia rur wodociągowych na wewnętrznych murach, mogą one w czasie silniejszych mrozów zamarzać, n. p. w razie umieszczenia rur w korytarzach nieogrzewanych, należy je jeszcze izolować złymi przewodnikami ciepła.

Gdzie na murach wypadną wentyle, kurki upustowe, dostępy do syfonów i t. p. przyrządy, nie zamurowuje się kanału rurowego, lecz zaopatruje się go zamknięciem z blachy żelaznej odpowiedniego wymiaru.

Zamknięcia te należy umieszczać w miejscach łatwo dostępnych.

Główna rura dopływowa, łącząca się z miejskiem odgałęzieniem w ulicy, a przeprowadzona przez mur frontowy piwniczny do wnętrza piwnicy, powinna otrzymać dopiero w odległości 1·5 do 2·5 m. od wewnętrznego lica muru pierwsze odgałęzienie, aby między murami a tem odgałęzieniem można umieścić wygodnie wodomierz.

Rury dopływowe, prowadzone poziomo, należy zakładać zawsze ze spadkiem ku odgałęzieniu miejskiemu w ulicy.

Na murach wewnętrznych prowadzi się rury wodociągowe na pojedyncze piętra pionowo, nachylone zaś tylko w razie koniecznej potrzeby; nachylenie to jednak do pionu, ile możności, nie powinno być większe od 45 stopni.

Zakładania rur wodociągowych pod podłogami należy unikać; jeżeli się przeto okaże potrzeba urządzenia w budynku wypływów wodociągowych w rozmaitych częściach tegoż, należy rozgałęzienie rur uskutecznić w piwnicy i do każdej części budynku wyprowadzić osobną rurę pionową.

Wszelkich załamywań rur dopływowych w kierunku pionowym, to jest tworzenia kolan, należy starannie unikać; gdzie z powodu właściwości konstrukcyi budynku bez tego się nie obejdzie, należy w najwyższym punkcie wygięcia założyć automatyczny wentyl powietrzny, w najniższym zaś punkcie kurek upustowy.

W najniższym punkcie całego wewnętrznego urządzenia należy w głównej rurze dopływowej umieścić główny kurek, połączony zarazem z kurkiem upustowym, w celu umożliwienia zamknięcia dopływu wody do wewnętrznej instalacyi i wypuszczenia z niej wody w razie naprawy lub rekonstrukcyi, albo też w czasie silnych

mrozów, jeżeli rury dopływowe nie są przed ich wpływem dostatecznie zabezpieczone.

Ten główny kurek z upustem ma być umieszczony poza wodomierzem miejskim.

Jeżeli w budynku umieszczono kilka rur pionowych, doprowadzających wodę do rozmaitych części budynku, wówczas każda rura pionowa ma mieć w najniższym swym punkcie osobny kurek z upustem, aby w razie potrzeby można dopływ do każdej części budynku zamknąć.

Rury dopływowe prowadzić należy, ile możności, nie wnętrzem kanałów; gdzie inaczej nie można, prowadzi się rurę dopływową górną częścią kanału i otacza ją na całej długości w obrębie kanału i aż poza jego ściany zewnętrzne rurą ochronną z asfaltowanego lanego żelaza.

Rury ołowiane dopływowe, prowadzone w piwnicach, a nie zapuszczone w mury, należy zabezpieczyć przed uszkodzeniem albo żelazną rurą ochronną, albo też skrzynką drewnianą.

W ubikacyach, przez które przechodzą rury ołowiane, nie należy przechowywać gryzących kwasów.

Średnice rur dopływowych zależą od ilości dostarczać się mającej wody, tudzież od wysokości, na jaką woda ma się dostać.

W miarę tego mogą one mierzyć w świetle 10, 13, 15, 20, 25 i więcej milimetrów średnicy. Nadmienia się jednak, że średnica rury dopływowej, która ma być jeszcze odgałęziona, nie powinna być mniejsza niż 15 milimetrów.

Wogóle powinny średnice głównych rur dopływowych mierzyć najmniej:

15 *mm* w budynkach parterowych;
20—25 *mm* w budynkach 1—2 piątrowych;
25—30 *mm* w budynkach 3—4 piątrowych.

Przy oznaczaniu średnic rur dopływowych zaleca się uwzględniać możliwość przyszłego rozszerzenia wewnętrznej instalacyi co do ilości dopływów.

Rury odpływowe należy prowadzić również na wewnętrznych murach budynku w kierunkach ile możności pionowych i w najkrótszej linii ku kanałowi.

Ażeby się wyziewy kanałowe rurami odpływowemi przez otwory muszel wypływowych i t. p. do wnętrza budynku nie dostawały, należy każdą rurę odpływową w miejscu łatwo dostępnem zaopatrzyć syfonem tak urządzonym, aby go w razie zatkania łatwo odczyścić można.

Wszystkie rury odpływowe należy u wpływu zaopatrzyć siatką drucianą lub blachą dziurkowaną o dostatecznym dla przepływu wody wolnym przekroju.

Z wyjątkiem rur odpływowych mają wszystkie rury i części składowe wewnętrznej instalacyi wytrzymywać 10 atmosfer próbnego ciśnienia.

§ 50.

Woda dopływa pod ciśnieniem na wszystkie piętra bez przerwy; można ją przeto o każdej porze otrzymać w dostatecznej na potrzeby domowe ilości. Wobec tego nie potrzeba zbiorników do gromadzenia wody w realnościach, zwłaszcza, że wpływają ujemnie na jej jakość. Nie wolno ich przeto ze względów higienicznych urządzać wszędzie tam, gdzie woda służyć ma tylko na potrzeby domowe.

Jeżeli atoli w celach przemysłowych lub innych okaże się potrzeba gromadzenia wody we większej ilości, można urządzić zbiorniki lub pozostawić istniejące pod następującymi warunkami:

a) wylot rury dopływowej ma być umieszczony ponad najwyższym stanem wody w zbiorniku;

b) kurki wypływowe do pobierania wody do picia i na cele domowe wolno umieścić tylko na rurze dopływowej do zbiornika;

c) rura dopływowa ma otrzymać w zbiorniku dobrze funkcyonujący automatyczny kurek pływakowy, przed wejściem zaś do zbiornika dobrze funkcyonujący kurek ręczny;

d) w wysokości najwyższego stanu wody w zbiorniku należy urządzić przelew, łączący się następnie z rurą upustową, umieszczoną w najniższym punkcie zbiornika, a zamykaną wentylem;

Rura pachwowa i łącząca się z nią rura odpływowa powinny mieć średnicę w świetle przynajmniej dwa razy większą od średnicy rury dopływowej;

e) otwory łączące zbiornik z rurami odpływowemi, doprowadzającemi wodę na miejsca jej zużytkowania, powinny się znajdować ponad dnem zbiornika;

f) zbiornik powinien stać w budynku, w miejscu zamkniętem, posiadać przystęp dogodny i otrzymać pokrywę o tyle szczelną, aby się nie mogły do niego dostawać: kurz, sadze i t. p. nieczystości; powinien wreszcie pozostawać pod odpowiednim nadzorem;

Zbiorników, które nie mają służyć wyłącznie do spłukiwania wychodków i pisoarów, nie wolno umieszczać ani w ubikacyach wychodkowych i pisoarowych, ani pod niemi;

W razie niedostatecznej ochrony przed mrozem, należy tak zbiornik, jak i rury dopływowe i odpływowe, zaopatrzyć dostatecznie grubą osłoną ze złych przewodników ciepła;

g) zbiorniki z blachy żelaznej należy wewnątrz pociągnąć starannie farbą olejną, nie zawierającą składników trujących;

Używanie ołowiu i cynku do sporządzania i wykładania zbiorników jest niedopuszczalne, podobnie, jak używanie do nich kitów i farb, zawierających ołów i inne składniki zdrowiu szkodliwe.

§ 51.

Wszelkie zamknięcia dopływowych rur wodociągowych wewnątrz realności, a więc kurki zamykające, upustowe i wypływowe, mają być wyłącznie śrubowe o najmniej 3 gwintach, umożliwiające o tyle powolne ich zamykanie, aby wstrząśnienia, powstające w rurach przy zamykaniu, nie przekraczały dwóch atmosfer.

Wyjątek stanowią zamknięcia dopływów do zbiorników, które mają być automatyczne pływakowe.

Dla rur dopływowych o 35 *mm* średnicy należy używać kurków śrubowych wentylowych, natomiast dla rur o większej średnicy, normalnych zasuw klinowych, poruszanych zapomocą śrub.

Kurków stożkowych lub klinowych, zamykających przepływ nagle, używać nie wolno.

Średnica otworu wypływowego kurków powinna być mniejszą od średnicy rury dopływowej i mierzyć 8—12 *mm* przy wszystkich wypływach, mających dostarczać wody na potrzeby domowe.

Ilość kurków wypływowych powyższej średnicy zależy od średnicy rury dopływowej i nie powinna przekraczać 15 sztuk przy rurach o średnicy 20 *mm*, 20 sztuk przy rurach o średnicy 25 *mm*, 30—40 sztuk przy rurach o średnicy 30 do 35 *mm* w świetle.

§ 52.

Pod każdym kurkiem wypływowym, przeznaczonym do poboru wody na potrzeby domowe, ma być muszla odpowiednich rozmiarów, połączona w najpierwszym swym punkcie z rurą odpływową zapomocą syfonu.

Muszla ma być pod kurkiem wypływowym w odległości około 40 cm. umieszczona.

§ 53.

We wszystkich budynkach, położonych przy ulicach skanalizowanych i z kanałem miejskim połączonych, wolno urządzać klosety i pisoary spłukiwane wodą, z tem jednak zastrzeżeniem, że w domach, w których istnieją doły kloaczne, należy te doły połączyć z kanałem zapomocą przewału, oddzielającego ciecz od składników gęstych.

Do umieszczenia klozetów należy w budynkach przeznaczać ubikacye wewnętrzne, okolone ścianami ogrzewanemi.

Wychodków, umieszczonych w osobno stojących przybudowach i narażonych wskutek tego na działanie mrozów, nie wolno spłukiwać w porze zimowej.

Wobec tego należy rury odpływowe do takich wychodków zaopatrzyć w najniższych punktach kurkami, połączonymi z upustem, w celu wypuszczenia z nich wody w czasie mrozów.

Rury, doprowadzające wodę do klozetów lub pisoarów, nie mogą się łączyć z nimi bezpośrednio, lecz muszą się kończyć w osobnych zbiornikach ponad najwyższym stanem wody w tymże.

Zbiorniki te objętości 6 do 8 litrów wody, wykonane z lanego żelaza, a umieszczone w wysokości 2 do 2·5 m. ponad siedzeniami klozetów na kroksztynach żelaznych, należy połączyć z muszlą klozetową zapomocą rury ołowianej o średnicy 25—40 *mm*, zaczynającej się w dnie zbiornika.

Do zamykania względnie otwierania tej rury służą wentyle lewarowe, których dzwon, poruszony zapomocą łańcuszka i dźwigni, powoduje wypuszczenie odpowiedniej ilości wody do muszli klozetowej.

Rura dopływowa o średnicy 10 *mm* ma być zamykana w zbiorniku dobrze funkcyonującym wentylem pływakowym.

Urządzeń klozetowych innej konstrukcyi można tylko wówczas używać, jeżeli przedział między rurą dopływową a muszlą klozetową wyklucza możność wracania wody z muszli klozetowej do rury dopływowej.

Pisoary można podobnie spłukiwać, jak klozety.

Pisoary ciągle spłukiwane należy tak urządzić, aby wracanie wody pisoaru do rury dopływowej było niemożebne.

Muszlę pisoarową należy połączyć z rurą kloaczną zapomocą syfonu z rur o średnicy 60—80 *mm* w ten sposób, aby oczyszczenie syfonu, w razie zatkania się, było łatwo wykonalne.

§ 54.

Łazienki domowe należy umieszczać ile możności w ubikacyach, położonych obok pokoi zamieszkiwanych i ogrzewanych.

Wanny wmurowane, częściowo lub całkiem w podłogę zapuszczone, można urządzać tylko w mieszkaniach parterowych, na wyższych zaś piętrach tylko na odpowiedniem zasklepieniu.

Każdą wannę należy zaopatrzyć przelewem na wysokości najwyższego stanu wody, połączonym z rurą odpływową i upustem w najniższym punkcie wanny.

Rura upustowa, zamykana stosownie skonstruowanym wentylem, łączy się z rurą odpływową zapomocą syfonu.

Dopływ wody do wanien należy tak urządzić, aby wracanie wody do rury dopływowej było wykluczone.

§ 55.

Zasilanie kotłów parowych, hydraulicznych wind i t. p. urządzeń mechanicznych, wprost z rur dopływowych wodociągu, jest wzbronione.

Może się ono odbywać tylko za pośrednictwem zbiorników.

To samo dotyczy używania wody z wodociągu do chłodzenia motorów gazowych, naftowych i t. p.

§ 56.

Wodomierze należy ustawiać wewnątrz budynków, w ubikacyach zamkniętych, w miejscach łatwo dostępnych, a bezpiecznych przed uszkodzeniem i przed działaniem mrozów i wilgoci, tudzież, ile możności, daleko od gazomierza, a to w głównej rurze dopływowej między wewnętrznem licem muru a głównym kurkiem domowym.

Jeżeli w budynku, otrzymującym wodę z wodociągu bez wodomierza, mieści się zakład przemysłowy, należy wodomierz umieścić w zakładzie przed pierwszem odgałęzieniem rury dopływowej, względnie przed pierwszym wypływem.

Do wodomierzy, ustawianych poniżej dna piwnic, należy wykonać szyb, a dla wodomierzy do 40 *mm* średnicy 1 *m* długi, 0·8 *m* szeroki, dla wodomierzy większych 1·2 *m* długi, 0·9 *m* szeroki, a głęboki w miarę położenia podłogi piwnicy względem głównej rury wodociągowej. Szyb ten zaopatrzyć należy zamykającą się pokrywą.

Gdzie takie szyby są niepotrzebne, mają wodomierze otrzymać szafki ochronne z drzewa odpowiedniej wielkości, zaopatrzone drzwiczkami, dobrze na klucz się zamykającemi.

Dla wodomierzy ustawianych zewnątrz budynku, należy wykonać szyb murowany, a to dla wodomierza do 30 *mm* średnicy, najmniej 1·25 *m* długi, 0·75 *m* szeroki, 1·6 *m* głęboki, dla większych wodomierzy 2·0 *m* długi, 0·75 *m* szeroki i 1·7 *m* głęboki, z górnym otworem włazowym o wymiarach 0·5 *m* w kwadrat, albo 0·6 *m* średnicy. Otwory włazowe należy zamknąć szczelnemi przykrywami żelaznemi, a włazy zaopatrzyć żelazami włazowemi.

W celu ochrony tych wodomierzy przed zamarznięciem należy dać pokrywy włazowe podwójne w odstępach 0·25 *m*. W porze zimowej należy przestrzeń między pokrywami wypełnić złym przewodnikiem ciepła.

§ 57.

Prywatne studnie wentylowe wewnątrz realności na podwórzach, zakładach przemysłowych lub koloniach robotniczych, mają być ile możności tak samo skonstruowane, jak studnie publiczne, to jest ze zamknięciem automatycznem.

Szczególnie należy przestrzegać, aby wentyle nie wywoływały przy zamykaniu większych wstrząśnień niż 2 atmosfery, nadto, aby się rury wypływowe po zamknięciu wentyla, samoczynnie dobrze i szybko odwadniały.

Odpływ wody z muszli pod wypływem studni należy zapomocą rur żelaznych lub kamionkowych, zaopatrzonych syfonem, w najkrótszej linii odprowadzić do kanału.

Rury dopływowe studzien wentylowych powinny leżeć najmniej 1·5 *m* pod poziomem terenu.

W porze zimowej należy studnie wentylowe, nawet dobrze odwadniające się, zaopatrzyć odpowiednią obudową ze złych przewodników ciepła, aby nie zamarzły.

Postanowienia powyższe dotyczą także wszystkich wypływów wodociągowych, umieszczonych we framugach zewnątrz budynków, w zimnych przejazdach lub kurytarzach.

§ 58.

Istniejące już we wielu budynkach urządzenia wodociągowe wewnętrzne, zasilane dotąd wodą studzienną, mogą być tylko wówczas połączone z wodociągiem, jeżeli odpowiadają powyższym postanowieniom technicznym.

Wobec tego ma je Zarząd wodociągu miejskiego przed napuszczeniem wodą z wodociągu zbadać i poddać przepisanej próbie ciśnienia 10 atmosfer.

TARYFA.

I.

Opłaty za wodę pobieraną bez wodomierzy.

1. Od sztuki konia 8 koron rocznie.

2. Od powozu lub wózka 8 koron rocznie.

3. Ogródki do 100 m^2 powierzchni są wolne od opłaty.

Ogrody większe płacą za każde 100 m^2 nadwyżki po 4 korony rocznie.

Powierzchnia większa niż 25 m^2, nie dochodząca jednak do 100 m^2, liczona będzie za całe 100 m^2.

4. Od metra kwadratowego zabudowanej wewnętrznej powierzchni oranżeryi po 25 halerzy rocznie.

II.

Opłaty za wodę pobieraną zapomocą wodomierzy.

1. Za wodę na potrzeby domowe w budynkach, opłacających podatek gminny wodociągowy, przekraczającą maksymalną ilość 50 litrów na głowę mieszkańca i dobę, za każdy m^3 nadwyżki po 24 halerzy.

2. Za wodę na potrzeby domowe w budynkach, do których się § 6 ustawy krajowej z dnia 12 sierpnia 1899 roku N. 94 Dz. ust. i rozp. kraj. nie stosuje (nie opłacających podatku wodociągowego), za każdy m^3 użytej wody po 24 halerzy.

3. Za wodę na cele przemysłowe, określone w § 6 przepisów wykonawczych, za każdy m^3 po 20 halerzy.

4. Za 1 m^3 wody, użytej do budowy, po 20 halerzy.

5. Za 1 m^3 wody, użytej do skrapiania ogrodów, oranżeryi po 24 halerzy.

6. Za 1 m^3 wody do prywatnych wodotrysków po 50 halerzy.

III.

Opłaty za nadobowiązkowe połączenia domowe, tudzież za nadobowiązkowe próby i rewizye wewnętrznych instalacyi.

1. Za jedno odgałęzienie nadobowiązkowe od rury głównej wodociągowej do prywatnej realności w długości do 7 metrów bieżąc., mierząc od osi rury wodociągowej do kurka głównego przed realnością włącznie, przy użyciu rur ołowianych razem z obłąkiem, nawierceniem rury wodociągowej, kurkiem zamykającym i całą robotą, pobieraną będzie opłata:

Przy średnicy rury głównej	Przy średnicy odgałęzienia			
	do 20 *mm*	25 *mm*	30 *mm*	35 *mm*
100—150 *mm*	74 kor.	94 kor.	105 kor.	123 kor.
175—200 *mm*	76 „	96 „	107 „	126 „
300—350 *mm*	80 „	100 „	111 „	130 „

2. Za każdy metr bieżący rury ołowianej ponad 7 metrów bież. długości przy średnicy odgałęzienia jak wyżej:

4·8 kor.	6·4 kor.	7·5 kor.	8·2 kor.

3. Za jedno odgałęzienie nadobowiązkowe, wyżej pod 1) opisane, wykonane jednak z rur żelaznych lanych:

Przy średnicy rury głównej	Przy średnicy odgałęzienia			
	40 *mm*	50 *mm*	80 *mm*	100 *mm*
100—150 *mm*	120 kor.	126 kor.	136 kor.	148 kor.
175—200 *mm*	130 „	136 „	146 „	158 „
300—350 *mm*	160 „	170 „	185 „	200 „

4. Za każdy metr bież. rury żelaznej lanej wraz z robotą ponad 7 metr. bież. długości:

Przy średnicach odgałęzienia:

40 *mm*	50 *mm*	80 *mm*	100 *mm*
5·2 koron	5·8 koron	7·2 koron	8 koron

Za nadobowiązkowe połączenia domowe policzy się należytość dla realności, położonych przy ulicach, zawsze od długości, równej połowie szerokości ulicy, bez względu na to, czy rura wodociągowa leży w środku ulicy, czy nie. Natomiast dla realności, położonych przy placach miejskich lub ulicach, z drugiej strony niezabudowanych, liczyć się będzie długość rzeczywista połączenia domowego od osi rury wodociągowej do granicy realności.

5. Za nadobowiązkowe otworzenie lub zamknięcie głównego miejskiego kurka przed realnością 2 korony.

6. Za nadobowiązkową próbę i rewizyę wewnętrznej instalacyi:

a) przy jednej pionowej rurze dopływowej najwyżej o 3 wypływach 5 koron;

b) za każdą dalszą pionową rurę dopływową w tej samej realności najwyżej o 3 wypływach 4 korony;

c) za każdy wypływ więcej po 1 koronie.

7. Za używanie miejskiego wodomierza, ustawionego w realnościach, do których się § 6-ty ustawy wodociągowej z dnia 12 sierpnia 1899 roku N. 94 Dz. ust. i rozp. kraj. nie stosuje, w zakładach przemysłowych, przy wodotryskach prywatnych i t. p. pobierać się będzie czynsz roczny w ratach kwartalnych z góry w miarę średnicy wodomierza, a to:

za wodomierz o średnicy w świetle do	13 *mm* —	12 koron
" " " "	15 *mm* —	15 "
" " " "	20 *mm* —	20 "
" " " "	25 *mm* —	24 "
" " " "	30 *mm* —	28 "
" " " "	40 *mm* —	35 "
" " " "	50 *mm* —	55 "
" " " "	60 *mm* —	65 "
" " " "	80 *mm* —	85 "
" " " "	100 *mm* —	100 "

8. Koszta ustawienia wodomierza i potrzebnych dla niego zabezpieczeń liczone będą według rzeczywistych wydatków.

L. 84.641/900.

Niniejsze przepisy wykonawcze wraz z taryfą opłat, uchwalone przez Radę miasta Krakowa w dniu 14 maja i 22 listopada 1900 roku, zatwierdził Wydział krajowy królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem, w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem we Lwowie, reskryptem z dnia 22 grudnia 1900 r. L. 86.432 w myśl postanowień § 12 ustawy z dnia 12 sierpnia 1899 r. N. 94 Dz. u. kr.

Kraków, dnia 2 stycznia 1901 r.

Prezydent miasta:
Friedlein w. r.

Nakładem gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie, pod zarządem A Szyjewskiego.